

Нећу овдје наводити имена јер нису важна, а сумњам и да би иједан домаћи медиј објавио овај текст ако бих именовao лица. Зато ћу умјесто тога описати један образац понашања који је неупоредиво важнији, јер у правој мјери одсликава наше лицемерство.

Колико су судије у Републици Српској у протеклих 20 година биле напросто заслијеplене потребом да подилазе свему што нареди високи представник, без обзира на сву противправност тих наредби, свједочи и слeдећи примјер. Високи представник Волфганг Петрич остао је упамћен и по наметнутим законима којима је наређивао коришћење такозваних привремено напуштених некретнина. Тим законима он је, између осталог, наредио да су правно неваљани сви уговори о замјени некретнина закључени у ратном периоду.

На основу таквих неуставних наредби бројна лица (нарочито хрватске националности) су затим почела покретати судске поступке пред судовима у Републици Српској, од којих су тражили да се прогласе правно неваљаним уговори које су током рата закључили са лицима српске националности, избјеглим из Хрватске у Републику Српску

На основу таквих неуставних наредби бројна лица (нарочито хрватске националности) су затим почела покретати судске поступке пред судовима у Републици Српској, од којих су тражили да се прогласе правно неваљаним уговори које су током рата закључили са лицима српске националности, избјеглим из Хрватске у Републику Српску. Тим уговорима вршена је међусобна замјена некретнина, па је тако српски изгнаник дао своје некретнине које има у Хрватској у замјену за одговарајуће некретнине у Републици Српској. Међутим, након што је високи представник наметнуо своје законе о овоме, лица хрватске националности почела су масовно подносити тужбе судовима у Републици Српској. Тим тужбама тражили су поништење наведених уговора, али само у односу на њихове раније некретнине у Републици Српској, док су им остајале у власништву некретнине које су у замјену добили у Хрватској. То је значило да су лица српске националности практично остајала како без некретнина овдје у Републици Српској, тако и без своје раније имовине коју су имали у Хрватској прије него што су одатле морали побјећи да би спасли сопствени живот.

Уговори

Судови и Окружни суд у Бањалуци као жалбени суд поступали су тако да су поништавали све наведене уговоре, без упуштања у оцјену јесу ли били закључени употребом силе или принуде

С тим у вези сјећам се једног разговора из 2015. године који сам водио са колегиницом која је дугогодишњи судија Окружног суда у Бањалуци. У том разговору она ми је рекла како су на почетку примјене тих закона високог представника првостепени судови и Окружни суд у Бањалуци као жалбени суд поступали тако да су поништавали све наведене уговоре, без упуштања у оцјену јесу ли били закључени употребом силе или принуде. Наиме, и у рату се мора живјети, а то значи и уговоре закључивати када је потребно, па је стога сваки уговор, без обзира на то што је закључен у вријеме рата, правно ваљан те нема мјеста његовом поништењу ако при његовом закључењу није било мана воље, то јест ако га уговорне стране нису закључиле зато што их је неко принудио да то учине, већ су то урадиле слободном вољом.

Но, у жељи да изврше вољу високог представника судови су у овим случајевима, како ми је објаснила колегиница судија која је и сама у томе учествовала, чинили нешто што ни високи представник није тражио од њих, јер су поништавали наведене уговоре, а да нису утврђивали јесу ли били закључени слободном вољом или употребом силе или принуде. Тек кад им је, како је истакла колегиница судија, неко од емисара високог представника рекао да ОХР не тражи од њих да те уговоре пониште уколико при њиховом закључењу или испуњењу није било силе или принуде, е након тога су за предмете који су послије тога примљени у рад судови почели да утврђују је ли било употребе силе, односно принуде, па ако није, такви уговори нису поништавани.

Или, мало се зна, а још мање говори, како је високи представник Волфганг Петрич у новембру 2000. године наметнуо свој тзв. "закон о Суду БиХ", чиме је противуставно основана та институција која на тај начин егзистира све до данас. Међутим, како ниједан суд не може радити без судија, постарао се високи представник и за то, па је у мају 2002. године такође противуставно именовао и судије тог суда. Међу њима је и један Србин, који се прихватио тог посла иако као универзитетски професор права веома добро зна да је све то неуставно.

Зашто сам навео ове примјере, који су само секвенце из обиља сервилности домаћих судија? Подстакнут сам на то једном вибер поруком коју ми је 15. јула ове године послао један мој колега судија који је, као и колегиница из претходног случаја, у протеклих 20

година беспоговорно испуњавао самовољу високих представника, претачући у својим пресудама ту самовољу у сурову стварност наших живота. Дакле, тај колега, иначе српске националности као и колегиница с којом почех овај текст, написао ми је у вибер поруци следећи текст:

Порука

"Просто је неvjероватно како је српски народ након Другог свјетског рата прогутао причу о Дражи као издајнику и сараднику окупатора и Титу као маршалу и хероју рата. С једне стране имамо српског официра који је учествовао у свим биткама балканских и Првог свјетског рата. Са друге стране имамо непријатељског аустроугарског војника који се борио у саставу по злу и покољима чувене 42. домобранске 'вражје' дивизије из Загреба, у њеном 25. домобранском пуку. Тај непријатељски војник је од августа 1914. прокрстарио сва главна попришта ратних окршаја у централној Србији - од Љубовије, Малог Зворника и Лознице до Крупња, Беле Цркве, Столица, Текериша, Ваљева, Мионице, Љига и Лајковца итд. И учествовао је у борбама против наше војске на Церу, Дрини, Гучеву и Мачковом камену и на Колубари и за то добио аустријску сребрну медаљу за храброст. И сад одједном он постаје велики борац за слободу нашег народа, маршал итд. Ми Срби смо луд народ, али никада прије нисмо били наивни. И зато питамо како је могуће да ми и дан данас гутамо такву причу?"

Управо због свега што ми је послао мој колега, и пошто ми је, народски речено, пун кофер нашег лицемерства, нисам могао а да му не одговорим ријечима које ћу поновити и у овом тексту

Е управо због свега што ми је послао мој колега, што сам навео у претходном цитату, и пошто ми је, народски речено, пун кофер нашег лицемерства, нисам могао а да му не одговорим ријечима које ћу поновити и у овом тексту.

Дакле, рекох ја њему онако између редова, обративши му се његовим презименом, како је све то могуће јер смо ми лицемерји, можда и највећи на свијету. И поткријепих ту између редова казану мисао ријечима да ми гутамо такву причу и данас, имајући у виду да ти, колега, као и све остале судије у Републици Српској, беспоговорно примјењујете све наметнуте законе ОХР-а, и то у континуитету од готово 20 година, без обзира на то што ОХР нема, а сви ви веома добро знате да нема, право да намеће законе. И то је

колега, наставих ја мој вибер одговор њему, гутање приче, само овај пут не приче Броза, него приче ОХР-а.

Између тих двају прича нема никакве суштинске разлике и шта ми данас имамо од спознаје на коју ти колега хоћеш да ме упутиш овом твојом причом о Дражи и Брозу, кад је Броз овдје одрадио оно што му је био задатак, а што се на крају испоставило као кобно по српски народ. Е видиш, колега, закључих ја, такав задатак је овдје против Републике Српске одрадио и ОХР, и то уз помоћ тебе као судије, као и уз помоћ свих осталих судија у Републици Српској, изузимајући мене, јер сам једино ја од свих овдашњих судија рекао ОХР-у у мојој пресуди да ни према међународном праву, а ни према домаћем правном поретку, он нема право да намеће законе. Нити домаћи парламенти имају право да доносе законе којим усвајају туђе, тј. охаеризоване законе, јер је то противуставно, пошто парламент доноси своје и само своје законе.

Зато, мој колега, немој ми више слати овакве поруке, већ само настави да радиш свој судијски посао онако како си га ревносно радио и у протеклих 20 година.

(Глас Српске)